

Monteringsanvisning Viltgjerde – rovdyravvisende gjerder

Rovdyravvisende
gjerder

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Sett opp hjørne- og grindstolper	3
2. Oppsetting av gjerdestolpert	3
3. Montering av isolatorer	4
4. Montering av grindisolatorer	4
5. Montering av grind.....	4
6. Montering av tråd.....	4
7. Ved Basic montering av grind.....	6
8. Montering av el-gjerdeapparat	6
9. Jording	6
10. Tordenværbeskyttelse	6
11. Varselskilt	6
12. Volt alarm	7
13. Igangkjøring.....	7
14. Kontroll av spenning	7
15. Kontroll av jording	7

Dette bør du tenke på

Forberedelser

1. Før rovdryavvisende gjerder settes opp, må området som skal gjerdes inn godkjennes av Fylkesmannen. Planlegg hvor gjerdet skal stå, marker hvor hjørne og grind skal plasseres. Rydd bort vegetasjon og kratt.
2. For ulv og bjørn holder det med tråder på høydene 20, 40, 60, 80, 100-105 og 125-130 cm fra bakken. Hvis man også vil forsøke å stenge ute gaupe, bør man sette trådene på 20 - 125 cm høyde fra bakken, men det krever nøye fjerning av vegetasjon. Utbedret nettinggjerde 20 cm (snutetråd) og 120-125 cm (topptråd). Jording er meget viktig. Velg et så fuktig sted som mulig for jordspydet. Utbedret nettinggjerde krever som regel flere jordspyd for sterke el-gjerdeapparater.
3. Rovdyr forsøker som oftest å krype eller å gå mellom trådene, ikke hoppe over dem!
4. Dra så rette gjerdelinjer som mulig. Jo flere hjørner, desto dyrere gjerde.
5. Bygg parallelogram i hjørnene for lang holdbarhet.
6. Jo grovere tråd og jo høyere trådene settes, desto kraftigere hjørner trengs. Gjerdelinjene MÅ være helt rette. Trykk ned en grov stolpe der gjerdet "buer".
7. Skal gjerdet dras gjennom skog, så rydd først en ordentlig gate.
8. Gjør nødvendige forberedelser av grunnen, som f. eks. jevne til hvis det er stenete og ujevn bakke, ellers er det vanskelig å få en jevn avstand mellom tråd og mark.
9. Benytt alltid forstretkt, galvanisert tråd med diameter på minst 2,5 mm. Spenn trådene hardt til med trådspanner eller gripler.
10. Forsøk å holde så høy spenning som mulig. En god referanseindeks er at spenning på trådene er på minst 4.500V hele sesongen. Spenningen synker når det blir tørrere i bakken og vegetasjon legger seg på de nederste trådene.

Tråd

Valg av apparat

Vilt krever kraftige apparater og vi anbefaler apparat med utgangsspenning på 5J.

1. Sett opp hjørne- og grindstolper

Bruk trykkimpregnerte trestolper i hjørne og grind, disse skal være minst 10 cm i diameter og ca. 2,5 m lange for at gjerdet skal bli stabilt. Grindåpningen bør være ca. 4 m.

En traktor med stolpenedslåer kan med fordel brukes, ellers brukes jordbørr. Stolpens lengde over bakken bør være 125 - 130 cm.

Bruker du jordbørr, fyll med grus eller sand rundt stolpene. Hjørne- og grindstolper støttes som forklart under.

Alternativ 1 En måte er parallellogram, se bilde 3. Hjørnestolper eller grindstolpen settes først på plass, siden slås en stolpe til ned ca 2 m fra den første stolpen. En stolpe festes i overkant med spiker mellom stolpene. Ståltråd spennes så fra den øvre delen på den ene stolpen ned til grind- eller hjørnestolpe.

Alternativ 2 Støttestolper festes i grind- eller hjørnestolpens øvre del og forankres stabilt i bakken. Støttestolpene skal være ca 3 ganger så lange som stolpene. Støttestolpene settes i trådens retning, se bilde 4. Ende- og hjørnestolpene skal være grove (10-15 cm i diameter og ca. 2,5 m lange).

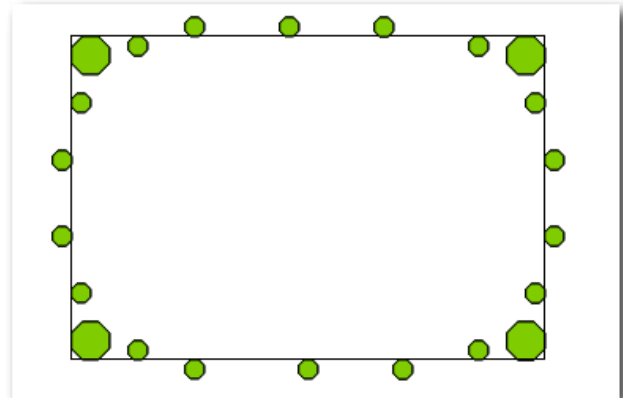
2. Oppsetting av gjerdestolper

Bruk trykkimpregnerte trestolper 60 x 1800 mm med ca. 4 m mellomrom.

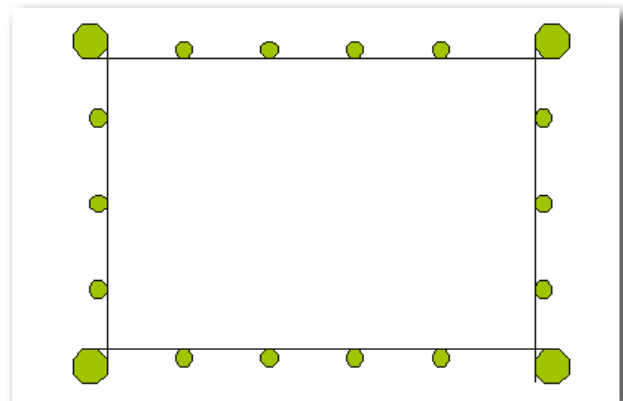
Hvis gjerdet skal gå i rett linje mellom hjørnestolpene, spenner du opp en hjelpestråd mellom dem. Slå deretter ned stolpene med gjerdeklubbe langs den oppspente tråden. Dette gir et rett og fint gjerde. Stolpens lengde over bakken bør være 125- 130 cm, (**OBS!** Stolpenes innside skal ligge i linje med hjørnestolpens innside hvis hjørneisolatorene monteres på innsiden, se bilde 2).

Hvis gjerdet ikke har rett linje mellom hjørnestolpene settes stolpene etter øyemål.

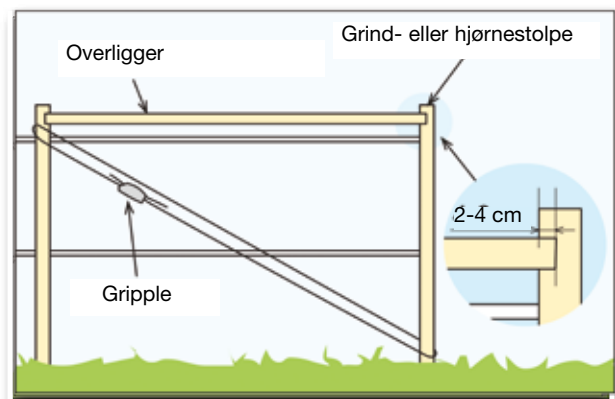
Hvis hjørneisolatorene monteres på utsiden flyttes hjørnestolpene inn som på bilde 1.

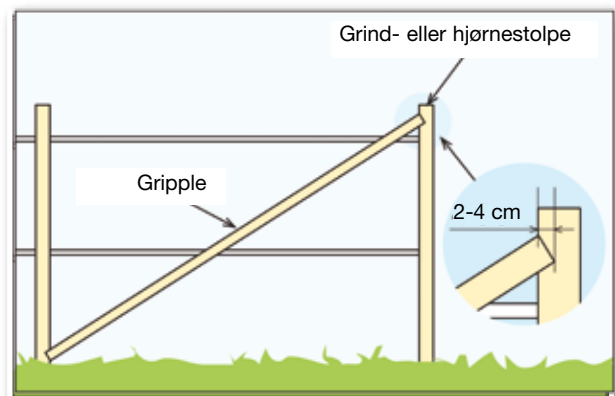
Bilde 1. Hjørneisolator på utside, eksempelvis isolatorrør.

Bilde 2. Stolpenes innside skal ligge i linje med hjørnestolpens innside.

Bilde 3. Alternativ 1 Hjørne-/grindforsterkning med parallellogram. **OBS!** Det er viktig å lage et 2-4 cm stort uttak i stolpene slik at overliggeren får et sterkt feste.

Bilde 4. Alternativ 2 Hjørne-/grindforsterkning med støtte. **OBS!** Det er viktig å lage et 2-4 cm stort uttak i stolpene slik at festet blir sterkt for støttene.

3. Montering av isolatorer

Marker i hvilken høyde isolatorene skal sitte. 5 tråder anbefales. Merk ut høydene 20, 40, 60, 80, 100-105 og 125-130. Monter siden isolatorene så disse vender inn mot beite. I hjørnene brukes isolatorrør eller eggisolator, se bilde 5 og 6. OBS! Vent med grindstolpene. For plassering av hjørnestolper, se side 3.

TIPS!

Med DeLaval's isolatordtrekker 94247078 og en skrutrekker blir jobben rask og effektiv!

4. Montering av grindisolatorer

Merk ut høydene som. ovenfor, på grindstolpene, monter siden grindisolatorene. For tråd brukes grindisolator 90632051 eller grindisolator premium 94247020, se bilde 10.

5. Montering av grind

Bestem på hvilken side grindhåndtaket skal sitte i grinden. Hvis du bruker elastisk grind, se monteringsanvisning på forpakningen. For vilt bruk fjærgrind 97271430 godt. Se bilde 16, 17 og 18. Grinder skal ha kabeltilførsel i drenerende rør under bakken, slik at det alltid er strøm i hele gjerdet selv om grinda er åpen.

6. Montering av tråd

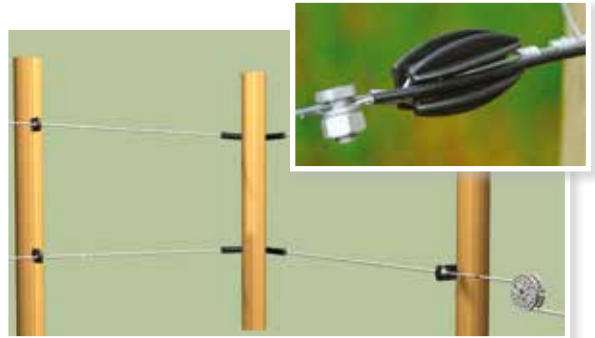
For beste holdbarhet brukes en trippelgalvanisert, forstretkt ståltråd. Bruk minst 2,5 mm ståltråd. 98800903 Ø2,5 mm x 650 m

Bruk uttrekksvinde for ståltråd.

OBS! Bruk isolatorrør, husk å tre på isolatorrørene ved hjørnestolpene.

Antall tråder skal være 6 tråder. Høyde 20, 40, 60, 80, 100-105 og 125-130 cm. Det kreves regelmessig fjerning av vegetasjon.

Avlastningsfjær benyttes på alle strekk over 50 meter.

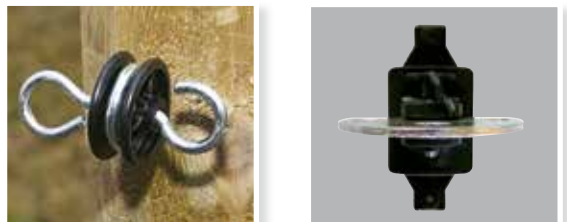
Bilde 5 og 6. Isolatorrør eller eggisolator i hjørnene.

Bilde 7 og 8. Forsterket ringisolator (blå) og DeLaval ringisolator.

Bilde 9 og 10. Isolatortrekkere og langtidisolator.

Bilde 11 og 12. Grindisolator og grindisolator Premium.

Bilde 13. Grindhåndtak.

Bilde 14. Spenningsfjær 90601980.

Montering grind:

Gjøres som på den andre siden av grinden, (dette innebærer at grinden vil være strømførende når den er åpen).

NB! Det er krav om dette på viltgjerder!

Monteres slik:

Koble tråd:

Grav ned jord- og veggkabel 86675501/98767235/40 og koble til, se bilde 18.

Strek tråden:

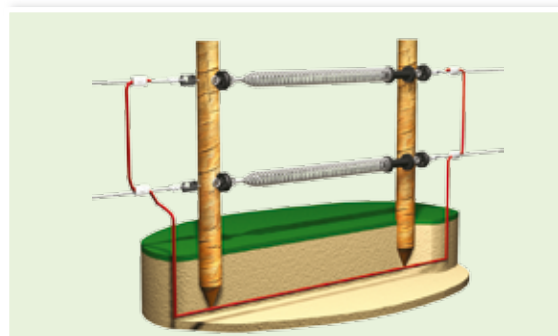
Monter en trådstrammer 94247022 på hver tråd, spenn tråden med håndtak 98882441, se bilde 19 og 20. En spenningsfær kan også monteres på hver tråd, tråden holdes da alltid godt spent. Se bilde 14.

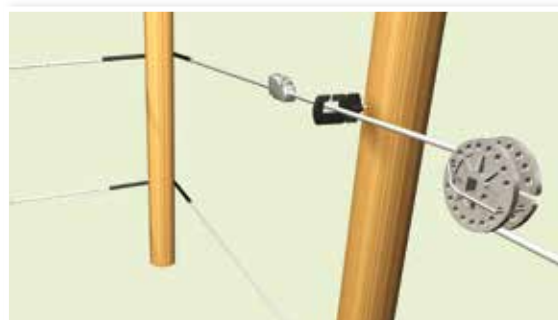
Bilde 15. Bruk grippe, 86674702 når du skjøter.

Bilde 16 og 17. Montering av fjærgrind.

Bilde 18. Koble strømkabel slik at grinden blir strømløs når den åpnes (strømmen går isteden via strømkabelen).

Bilde 19. Trådstrammere gjør det enkelt å holde tråden stram.

Bilde 20. Håndtaket gjør det enkelt å dra til trådstrammerene.

7. Montering av el-gjerdeapparat

Plasser, hvis mulig, el-gjerdeapparatet innendørs.
(følg de anvisninger som ditt forsikringsselskap anbefaler for veggbekledning).

Koble en strømkabel 86675501/98767235/40 til apparatets gjerdekobling, dra siden denne ledning ut til beitet (kan med fordel graves ned) og koble på et passende sted med trådkobling 97271719, se bilde 22.

Bilde 21. Tråd kobles med strømkabel og trådkjøt.

8. Jording

Slå ned minst 3 jordspyd med 3 - 4 m mellomrom på så fuktig plass som mulig, (unngå langs drenerte husvegger).

OBS! At flere jordspyd kan behøves ved tørr bakke, samt ved sterke apparater. Se anbefaling til apparatmodellen som du har.

Koble jordspydene med strømkabel 86675501/98767235/40 og koble så ledningen (kan med fordel graves ned) til el-gjerdeapparatets jordkobling.

Bilde 22. Sikker trådkobling fra apparat til gjerde.

9. Varselskilt

Hvis el-gjerdet går langs allmen vei eller gangsti må det settes opp varselkilt med maks. 100 m mellom. Bruk da DeLaval varselkilt 85488701, se bilde 23.

Bild 23. DeLaval varselkilt

10. Voltalarm

Hvis du har anskaffet DeLaval voltalarm monteres den på tråden, se bilde 24.

Voltalarmen vil nå blinke ved hver puls.

Slutter voltalarmen å blinke er det noe som er galt.

11. Igangkjøring

Koble nettdrevet el-gjerdeapparat til 220 - 240V jordet eller ujordet vegguttak.

El-gjerdeapparat som er batteridrevet kobler du til anbefalt batterispennning i henhold til instruksjonsbok.

12. Kontroll av spenning

Kontroller spenningen på tråden med DeLaval digitale voltmeter 90632072, DeLaval gjerdetester 94247068 eller gjerdetester Multi, 85030001, den sistnevne kan du også feilsøke med.

Spenningen skal være minst 4.500V hele sesongen, den skal måles daglig.

13. Tordenværbeskyttelse/Oversp.vern

Ved å montere tordenværbeskyttelse 98872010 reduseres risikoen betydelig for at torden skal skade gjerdeapparatet. Monter tordenværbeskyttelse, se bilde 25.

Monter overspenningsvern og lynavledere på gjerdetilførselskablene så nær gjerdeapparatet som mulig.

14. Kontroll av jording

Slå av el-gjerdeapparatet.

Kortslutt gjerdet ved å sette et jordspyd i bakken og len det mot tråden, ca 100 m fra el-gjerdeapparatets kobling på tråden.

(Pass på at det blir ordentlig kontakt mot jordspydet). Start gjerdeapparatet og mål spenningen mellom jordspyd og jord hver dag med DeLaval digitale voltmeter 90632072, se bilde 26.

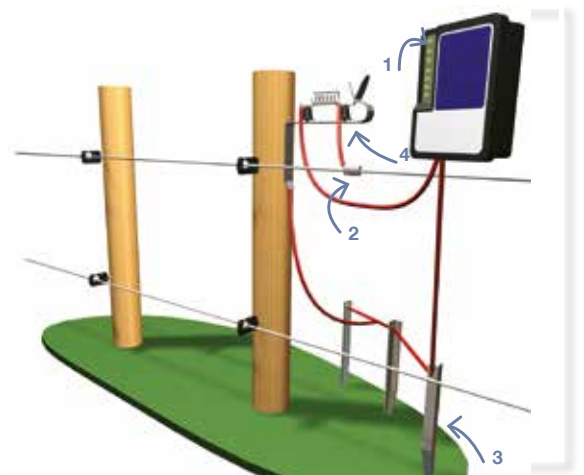
Spenningen må ikke overstige 300 V (0,3 på displayet)

Hvis det er tilfellet må jordingen kompletteres med flere jordspyd.

Skal måles hver dag!

Bilde 24. Voltalarm gir raskt signal hvis det er for lav spenning på tråden. Art.nr. 85030002.

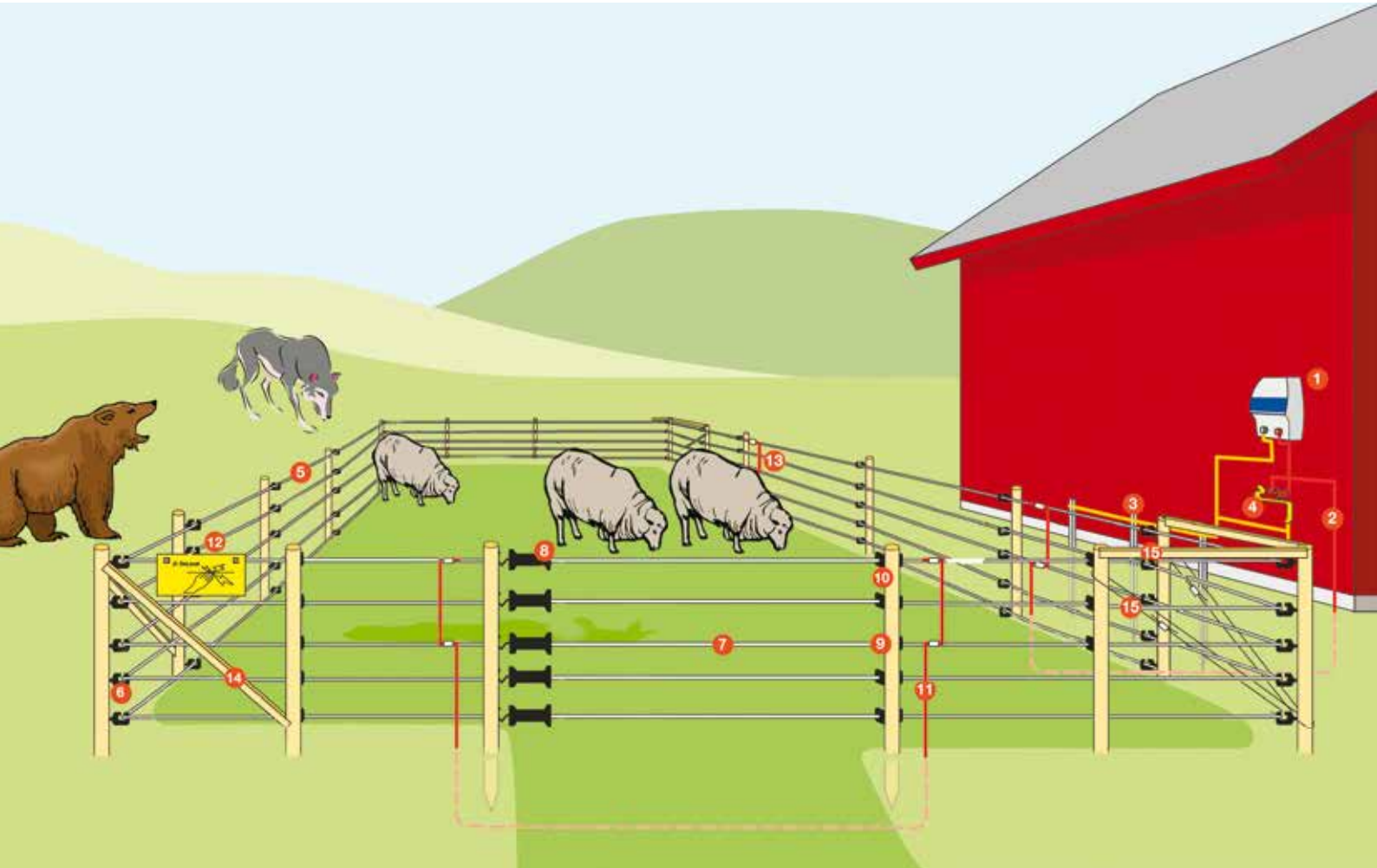
Bilde 25. Monter minst en tordenværbeskyttelse langs gjerdet, så reduseres risikoen for at lyn skader gjerdet.

Bilde 26. Mål spenningen med DeLaval digitale voltmeter, så får du klar beskjed om alt er OK.

www.delaval.com

Nødvendig tilbehør for pålitelig og trygt el-gjerde

1. El-gjerdeapparat
2. Strømkabel
3. Jording med minst 3 stk. DeLaval jordspyd med en meters avstand
4. Tordenværbeskyttelse
5. El-gjerdetråd
6. Isolatorer
7. Grindsystem
8. Grindhåndtak
9. Grindtilbehør
10. Trestolper for permanent gjerde
11. Strømkabel under grind som graves ned og kobles slik at den blir strømløs når den åpnes
12. Tydelige varselskilt for el-gjerde
13. Trådskjøt
14. Hjørnekonstruksjon med støtte
15. Hjørnekonstruksjon med parallellogram